

עין משפט
גר מצוה

פב:

מרובה פרק שביעי בבא קמא

מסורת הש"ס

(א) כ"ד כ"ב, (ב) כ"ד כ"ב, (ג) כ"ד כ"ב
חל כל בש"ס, (ד) יומא כ"ב
עבדן לג: אבות דרבי סי'
לה משפחה דנפשי פ"ו,
(ה) תנינן טו, זמיתו טו,
(ו) טוטה מה: (ז) יומא
י: (ח) טוטה מה: (ט) טוטה
מה: ממחית פ"ד: (י) פ"ד
לפן נחמתי יומתי, ר"ל
(יא) ממחית פ"ד: (יב) פ"ד
השעם טוטה נש"א, (יג) פ"ד
זמיתו, (יד) ד"ה כ"ב,
(טו) ד"ה אב"ד, (טז) ד"ה
פ"ד.

תורה אור השלם

1. ואיש כי יצא מקצו
שכבת ידו וירדן כמים
אח כל בש"ס וטמא עד
השבת ויקרא טו טו
2. ואם לא יצא עד
מלאות לו שנה תמקח
וקם הבית אשר בעיר
אשר לו תהיה לצמיתת
לקבה אותו לדחיקו לא
יצא ביבול: ויקרא טו טו
3. כי יקרא קלל
באזנהו אשר יאמר
נתן לך לרשתה נפל
בשדה לא נרע מי
הקדש: דברים כא א
4. כי חשעמ באחת
עירך אשר יאמר נתן
לך לרשתה נפל
בדברים י"ג
5. כי תבא אל ארץ
בנען אשר אתן נתן לכם
לארצה ונתתי נען ארצת
בבית ארץ אוחזכם:
ויקרא יד לו

גליון הש"ס

נפ" הורקנוס בספ"ס
נמחות דף ט"ז פ"ג
ויקרא דף מט פ"ג אמת
בספ" הורקנוס מנחין
וארסטובולוס מנפ"ס:

לעני רש"י

אלדלדורה [אלדלדורה] י
וחרטה: פ"ס.

אמת איהו ותיקן אפילו דבריה. לא קיימא לן הכי אלא
כדי יהודה בן בתיהל דלמך דברי תורה אין מקלנין טומאה
כלומר כראשית גבו (וחילין דף ק"ט: וס"ט) וכמי שמתו (נכנסת דף כ"ג).
הצדנה נהבו עלמא כחלמא סבי וא"ת (ד"ה אלס ר' יהודה לבטל

מקנה עורא וי"ל דלמא סבר דלא
תיקן עורא דבר זה אי נמי התנה
שכל מי שרואה לבטל יבטל דכתי
האי גוונא מותר כלומר גריד מועד
קאן (דף ג:) אי נמי לא פשט אסורו
נרוב ישראל כלומרין גבי שמן צפ'
אין מעמידין (פ"ו דף ט"ג) ואע"ג
דמשמע התם דאי דינאל גזר עליו
לא היה ר' יהודה נשאה יכול לבטלו
אע"פ שלא פשט היינו במילמא
דכתיב בקרא אלל תקנה עורא לא
כתיב בקרא והא דדריש נמי שמתו
(נכנסת דף כ"א): מדכתיב והודעת
לנעין וסמך ליה יוס אשר עמדת
מה להלן בעלי קריין אסורין כו'
אסמכתא היא דהא עורא מיקן והא
למך נמי שמתו (ס"ס דף י"ח):
גבי צניבו דמכר גוונא דכרדא ונמא
וטבל לא נלמך מורה לכתיב עורא
לא הוה אלל לאכול חולין בטרה:
ואינה מביאה עגלה ערופה.
וא"ת מאי אריח משום

דלא נתחלקה היפוק ליה משום דלית
לן למילך כמר רובא דלמא כלומר
בלא יחפור (ב"ב דף כ"ג:) ואע"ג
דלמך התם דניכונת בין ההרים
לא אולינן נמר רונא ירושלים הריס
סביב לך למקוה הריס ירושלים
נכנסין יו"אין לה לעלות לרגל
ובשאר ימות השנה נמי לטלם נדרים
ונדנות וגם אומות העולם היו נאין
לה לטקוה שקריה רובלע עמיס
וי"ל דמ"מ היו ס"ס מקומות שלא היו
מזינים כי אס יושבי ירושלים לבדם
אי נמי נימי חוקיה שכל ישראל היו
ירושלים ושלא היו נאין לטקוה:
ואין משמט בנגעים דכתיב
אחוחתכם ירושלים לא נתחלקה
לשבטים. אין לפשט שנתחלקה אלל
שנתנו דושה של יריחו תחמיה ולפיכך
אין משמט דכפ"ק דיומא (דף ג:)
משמע דלמ"ד לא נתחלקה לא
נתחלקה ממש וא"ת מגליה דלא
נתחלקה ממש דלמא סבר נתחלקה
אלל שנתנו דושה של יריחו תחמיה
כמו ל' יהודה דלמך נתחלקה ומעמל
ובית המקדש עלמא אין מעמל אע"ג
דנתחלק אלל משום שנתנו דושה
של יריחו תחמיה כלומר המ"ל

מוסף רש"י

לא נתחלקה ירושלים
לשבטים. ומילן א"ת
מקוה ליה (ש"ס דף כ"ג).
נתון לך לרשתה. ואין
נכנסין ירושלים דקמך
לא נתחלקה לנפשי וי"א
כ"ג: ואינה משפחה
בנגיעה דכתיב כו'
אחוחתכם. אין אלוה
לשם קמך לא נתחלקה
ל' ירושלים וי"א אלל
כל הנפשי שין בה
(י"א) ובע"ז מיריה
כ"ו: בית חשמונאי. שני
לחם שניו מתקוטטים
על המשלה הרקוע
וארסטובולוס (פ"ס פ"ט).
וארסטובולוס מבחור.
ל' על ירושלים והיא פמו
חל רומים (ש"ס ע"ד):
הורקנוס מבחור. הרה
שם זקן אחד. מפניס
(ש"ס) שהיה מביר
בכחמת יוויית. רחמיה
(נחמיה ט"ד) ל'ון תמיה
שמכריס ו' בני מלנין
ואין שפר העם מיריס
טו (פ"ס פ"ט). אמר
לדם. לאוין שמחין (ש"ס).
רובע ירושליה ארץ ישראל.
תמח המלך שנה
על חילן שמו (ש"ס).
מעשה שבא עומר כו'.
לאוין החילתו מיריס כל
סבינות ירושלים (נחמיה
ט"ד) שאותה שנה מיריס
אחוחתה את ירושלים
שבעים מדינת ירושלים
הולקת לכבא אותה
שנה את השמר מנהג
ל'יפ"ס. ובכפר השניס
מחיה השמר לכבא את
הקריב לירושלים דכתיב
כחל הקריב שחיה שרע
לא והבד מלך ממני
ומשכח כל מרותק מתיס
ונחמך וי"ן כי השכלת
מלך מן הגרנין (פ"ס
פ"ט).

מסיפס. נמסקך להרחקה דמילמא: לדברי תורה. שלא יסנה עד
שיטבול: אין סניס חלוט כס. כדן כתי ערי חומה אלל גאולה
תהיה לו אס ירלה לגאול ואס יגיע יוכל יואל כיוכל כתי ערי
מגריס: ויזין. קורות יואלן מן הכתלים: גוונוראום. אולדלדורה בלע"ז

על פני העליה מנחין: ככשנפס.
משפחות סד לקדירות: גינס ורדין.
כך שמה והיא הימה לרביה לקטורת
והיינו כספת הירדן (כפרות דף א) ו'
על סס שדך הורד לגל על שפת
הירדן: אין מלינין כס אס סמס.
מת כה אלס בלוח היוס קוברים
אותו מדי: עריץ. משמע שמה יודע
למי מיוחדת היא: אכל פטומאס.
שמה היא כית מן המת מוטל בלך

והגוונוראום מאלילות עליו ועל
אנשיס הרנה ומלמל מרנה אס
הטומאה: משום שלסיס. דלכן
ליגלל כלשפה ומרניס טומאה לפי
שמתים סס ומעמליס הקדשים
שנירושלים: קוטרל. עשן שמשיך
את החומה וגנלי: הו"ל: סרמון.
עשניס רעים הגדלים שס חורקין
נחון ועד דך גנות ונלן אלל
סרמון: משום קדשים. שתרנגולין
מנקיין כלשפה ומניחיס כשר שלסיס
כפיהס ומעמלין את הקדשים:
גמרא. מקורס היל דנינו ואין טעס
(לדברי: הורקנוס וארסטובולוס
אמיס היו ומרינין על דבר המלוכה:
היו משלסין. אומס שפניס מורדין
מעל החומה דינין מתרומת הלכה
נקופה לאוין שפנין לקנות ממדין:
נעץ לפרינו. תקע"ס שן דך חויר
כשגורין אומ"ו ועל אומס שפס שנינו.
נמחות (דף ט"ד): מעשה שקל
העומר שהיה רגיל לגל מן הקריב
לירושלים אומה שעה כל מגנות
לריפין לחוק מירושלים לפי שהחריבו
ני המלך את תבואות השדה:
מקטעס עין סוכר. שס מקוס:
לשן

"תנו רבנן כשצורו בית חשמונאי זה על זה היה
מבחיין ובכל יום היה משלשים להם בקופה דינין להם תמידים
היה שם זקן אחד שהיה מכיר בכחמת יוויית" אמר להם כל זמן שעוסקין
בעבודה אין נמסרים בידיכם למחר שילשלו דינין בקופה והעלו להם
חויר כיון שהגיע לחצי החומה נעץ צפרנו בחומה וגודעוה ארץ ישראל
ארבע מאות פרסה על ארבע מאות פרסה באותה שעה אמרו ארור
האיש שיגדל חוירים וארור האדם שילמד את בנו חכמת יוויית ועל
אותה שעה שנינו מעשה שבא עומר מגנות הצריפין ושתי הלחם
מבקעת עין סוכר: וחכמת יוויית מי אסירא והתניא אמר כן בארץ ישראל
לשן

בדית המקדש קברא הוא אע"ג דנתחלק דחזרו וקנו אותו כדי שיהא לכל ישראל חלק בו אלל ירושלים אס מתחילה נתחלקה למה היו חזירין
וקוין אותה: לא יגרא ארם חזירין. וא"ת מ"ל דלסור לעשות סחורה בכל דברים עמליס כדמתן במסכת שביעית (פ"ו מ"ג) אין עושין סחורה
בגבולות וטריפות ובפ' כל שעה (פסחים דף כ"ג) נמי אומר ז"ל חיה ועוף שטודמנו להם מניס טמאס דוקא נודמנו אלל לכחמיה
לא כדדריש התם יהיו כזוימן יהא ובת"כ נמי דרשינן שכן הוא לבס שלא לעשות סחורה בהן ומיך ר"ת דהיינו דוקא דכר העומד
לאכילה אלל אס מגדלן למשוה ערות כשומן או למוכרן לישראל שימשה בהן שרי וכל חלך מותר למכור היכא דלא קאי לאכילה ובידושלמי
נמי מפרש בהאי פירקא דסוסיס וחסורים שרי לעשות בהן סחורה משום דמתמן למלאכה: ואמור דאדם שישמד בנו חכמת יוויית. וא"ת
והלל בפולמוס של טיטוס גורו כלומרין בפרק במרא דסוטה (דף מ"ט) ועיטוס היה בשעת חורבן כלומרין בהנחין (גיטין דף טו):
ומלכות בית חשמונאי קדמי טובא כלומרין בפ"ק דע"ו (דף ט"ז) וי"ל דמשיקרא גזרו ולא קבלו מינייהו א"כ אי הוה נעץ למיקס כצורו
לא היה מיקמי בעריין אלל לבסוף איכא גזירה דרנען ונראה דלא יגדל דמתני' היא הימה גזירה דפולמוס של טיטוס: ועל אותה שעה
שנינו מעשה שבא. (כולה) משנה היא כנחות בפ' ר' ישמעאל (דף ט"ד) וא"ת והא כימי מרדכי הוה המשעה כלומר התם כגמ' דלמא
חרשא אומיב דיה אגנא כו' אחר ל'ון מרדכי ומימה גדולה היא אס חיה מרדכי כל כך בדית חשמונאי לא היה כי אס ר"ם שניס קודם חורבן
כלומר בפ"ק דע"ו (דף ט"ז) ונראה לר"י דכל אותן שהיו בקיאס ברמזים ובלשונות היו נקראס על סס מרדכי לפי שהוא היה ראש וחסס
לכרי ואומו מעשה דג' נשים דמימי התם נראה שהיה מרדכי ממש דקאמר והיינו דמתן (שקלים פרק ה' משנה א') פתחיה על הקנין:
לשן